

עדכון החלטת מל"ג מיום 14.7.2015: נוהל בדיקת תוכניות מתי יש למנות סוקרים ומתי יש למנות ועדה – החלטת מועצה מישיבתה מיום 8.8.2017

בישיבתה ביום ט"ז באב תשע"ז (8.8.2017) דנה המועצה להשכלה גבוהה בהצעה לעדכון החלטת מל"ג מיום 14.7.2015 נוהל לבדיקת תוכניות מתי יש למנות סוקרים ומתי יש למנות ועדה (רלוונטי בהתייחס למוסדות להשכלה גבוהה אשר הינם במעמד היתר, לכל הפחות). במסגרת בחינת החלטות רוחביות של מל"ג הטעונות עדכון, אם בשל המציאות המשתנה ואם בשל פניות למל"ג בבקשה לשקול הקלה בעומס הרגולציה ולפשט הליכים, אימצה המועצה להשכלה גבוהה את המלצות ועדת המשנה למדיניות אקדמית, הכרה והסמכה מיום 4.7.2017 ומיום 25.7.2017 בענין הצעה לעדכון החלטת מל"ג מיום 14.7.15 לגבי נוהל לבדיקת תוכניות מתי יש למנות סוקרים ומתי יש למנות ועדה, והחליטה כלהלן:

א. מינוי ועדות יתקיים במקרים הבאים:

1. בקשות כלשהן ממוסד במעמד של היתר, בכל שלבי הבדיקה.
2. כל בקשה לפתיחת תוכנית לימודים חדשה ובדיקת תוכנית לימודים לקראת הסמכה ראשונה במוסד במעמד של הכרה זמנית.
3. כל בקשה מכל מוסד לפתיחת תוכניות לימודים שיש בהם שימוש במשאבים לאומיים, הכשרה מעשית, או כאלו שדורשים תשתית פיזית מיוחדת.
4. כל בקשה מכל מוסד לפתיחת תוכנית לימודים לתואר שני עם תזה ולמעבר מתוכנית קיימת לתואר שני ללא תזה לתוכנית עם תזה. לבדיקה להסמכה ראשונה בתואר שני עם תזה, שהינה הסמכה זמנית, ניתן יהיה למנות שני סוקרים. ככל שהדבר יתאפשר הסוקרים יהיו כאלה שהיו חברים בוועדת הבדיקה.

ב. מינוי סוקרים יתקיים במקרים הבאים:

1. בקשה ממוסד במעמד של הכרה קבועה בכל שלבי הבדיקה, למעט סוגי התוכניות המפורטות בסעיף א.3 לעיל, שני סוקרים.
2. בקשה לפתיחת תוכניות במסגרת איגום קורסים (קורסים מתוכניות בעלות הסמכה), תועבר ככל הניתן לבדיקה של חבר ועדת המשנה התחומית של מל"ג הרלבנטי לתחום, ואם לא נמצא חבר מקרב ועדת המשנה התחומית, או מקרב חברי מל"ג אחרים, העוסק בתחום, תועבר לבדיקת סוקר חיצוני אחד.¹
3. בקשה לפתיחת תוכניות שהן מעבר מתוכנית דו-חוגית לתוכנית חד-חוגית שני סוקרים.
4. כל בקשה לפתיחת תוכניות לאוכלוסיות מוגדרות, מח"ר, שפה זרה על בסיס תוכנית בעלת הסמכה- תועבר לבדיקה של סוקר אחד.
5. בקשה שתיבדק ע"י שני סוקרים ויוגשו לגביה שתי חוות דעת סותרות (חיובית ושלילית), יהא נתון שיקול הדעת לגביה בידי ועדת המשנה התחומית, אשר תכריע בבקשה או שתעביר אותה לחוות דעת נוספת (סוקר או ועדה).²
6. יצוין כי מוסד מוכר להשכלה גבוהה יהא רשאי לפתוח **באופן עצמאי** (ללא צורך בקבלת אישור מהמל"ג) תוכנית שהיא מעבר מתוכנית חד-חוגית לתואר "בוגר" שיש לה הסמכה לתוכנית דו-חוגית, זאת בהתאם למקובלות האקדמיות.³ המוסד ידווח על פתיחת התוכנית למל"ג.

ג. שיקול דעת ועדת המשנה (האם למנות סוקר/ים, ועדה, החלטת ועדת משנה ללא בדיקת סוקרים או ועדה):

1. כל יתר המקרים, בין היתר בהתאם לאופי הבקשה, מצב המוסד וכד'.

¹ החלטה זו בסעיף זה מתקנת את סעיף ב.6 להחלטת המל"ג מיום 5.3.2013- נוהל טיפול בבקשה להסמכה לתוכנית לימודים חדשה באמצעות איגום קורסים מתוך תוכניות לימודים מאושרות.

² סעיף זה מבטל החלטות קודמות של מל"ג בנושא זה.

³ הכוונה במילים "מקובלות אקדמיות" הינה למשל: הקפדה על מינימום נ"ז נדרש בתוכנית דו-חוגית, קיום מתכונת דו-חוגית רק בתחומים בהם ניתן לקיים מתכונת כזו (לא ניתן לקיים מתכונת דו-חוגית בתחומים כגון: רפואה ופרה-רפואה, הנדסה, עבודה סוציאלית, משפטים)

2. ועדת המשנה תוכל להמליץ למל"ג במקרים חריגים בתוכניות לימודים קונקרטיות לפעול אחרת ולנמק.

עקרון יסוד: כאשר קיימת דרישה מפורשת בהחלטות מל"ג קונקרטיות ביחס לתוכנית הלימודים הנבדקת, החלטת המל"ג הקונקרטית גוברת. במידה ויש סתירה בין הנוהל המוצע להחלטות מל"ג רוחביות קיימות בשאלה מתי ממנים סוקרים או ועדה, הנוהל המוצע יגבר עליהן.

ד. הוראות מעבר:

- בקשות לפתיחת תוכניות חדשות שיוגשו החל מיום קבלת החלטה מתוקנת זו תיבדקנה לפי הנוהל החדש המגולם בה
- תוכניות שכבר הוחל בבדיקתן לפי הנוהל הישן תושלם הבדיקה על פי התהליך הקודם
- במקרים בהם, על פי הנוהל הישן, הוקמה ועדה לבדיקת תוכנית או מונו שני סוקרים, אך הוועדה הסוקרים עדיין לא החלו בעבודתם, ניתן יהיה להפעיל את הנוהל החדש לפי החלטה מתוקנת זו.